

Statenvoorstel 74/18 A

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 12 november 2018

PS-vergadering :

Onderwerp

Wijziging Waterverordening waterschap Rivierenland

Datum

30 oktober 2018

Documentnummer

GS: 4426489

PS: 4433097

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De waterverordening van waterschap Rivierenland dient gewijzigd te worden. Het gaat om een actualisering van de regels met normen voor regionale waterkeringen en wateroverlast en enkele overige bepalingen. De besluiten hebben als ontwerp ter inzage gelegen en worden nu, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft, ter vaststelling aangeboden aan U en Provinciale Staten van Gelderland en Utrecht.

Het voorstel

Vast te stellen de volgende verordening.

Aanleiding

De Waterverordening waterschap Rivierenland is aan actualisatie toe. Enerzijds vanwege de verplichting om vanaf 1 januari 2019 de nieuwe status van een aantal voormalige primaire waterkeringen vast te leggen en anderzijds vanwege de actualisering van de regels omtrent de normen voor wateroverlast.

Omdat waterschap Rivierenland in meer dan één provincie gelegen is, is dit nu geregeld in een verordening per waterschap, welke gezamenlijk met andere provincies is vastgesteld. Het grootste deel van waterschap Rivierenland is gelegen binnen Gelderland. Die heeft daarom het voortouw bij de aanpassing van de waterverordening en neemt de andere provincies daarin mee.

Alle regels voor de fysieke leefomgeving zullen zoveel mogelijk worden samengebracht in de (interim-)Omgevingsverordening. Gelet op de noodzaak om vóór 1 januari 2019 de aanwijzing en normering van de regionale waterkeringen vast te stellen wordt nu de bestaande waterverordening nog één keer gezamenlijk met Gelderland en Utrecht aangepast op de nu essentiële

onderdelen. Bij de vaststelling van de (interim-)Omgevingsverordening zal de Waterverordening waterschap Rivierenland hierin worden opgenomen.

Datum

30 oktober 2018

Documentnummer

GS: 4426489

PS: 4433097

Bevoegdheid

Provinciale Staten zijn op grond van de Waterwet bevoegd om de Waterverordening waterschap Rivierenland te wijzigen, voor zover deze betrekking heeft op het Brabants grondgebied.

Doel

Een actuele verordening waarin de regionale keringen langs de Afgedamde Maas zijn aangewezen en genormeerd, overige aanpassingen zijn verwerkt en die een goede basis vormt voor omzetting naar de (interim-) Omgevingsverordening onder de Omgevingswet.

Argumenten

De onderwerpen die bij de actualisatie van de waterverordening een rol spelen zijn in drie categorieën te verdelen:

- 1) Aanwijzing en normering regionale waterkeringen
- 2) Normering regionale wateroverlast
- 3) Overige wijzigingen

1. Vaststellen van de Wijziging waterverordening waterschap Rivierenland.

1.1. Aanwijzing en normering regionale waterkeringen dient voor 1 januari 2019 plaats te vinden.

Met de wijziging van de Waterwet die per 1 januari 2017 van kracht is geworden, is de systematiek van de normering van primaire waterkeringen gewijzigd en verliest een aantal waterkeringen (c-keringen) de status van primaire waterkering. De verantwoordelijkheid voor deze waterkeringen ging daarbij over van Rijk naar provincies. Vastgelegd is dat provincies voor 1 januari 2019 moeten besluiten of de voormalige c-keringen als regionale waterkeringen worden aangewezen. Wanneer keringen als zodanig worden aangewezen dienen de provincies vast te leggen welke veiligheidsnorm er aan die keringen wordt gesteld.

De provincie wijst keringen aan als een regionale waterkering, als aan de functie van deze keringen een regionaal belang wordt toegekend. De provincie stelt dan de norm (veiligheidsniveau) van de waterkering vast en bepaalt waaraan de kering moet voldoen. Het waterschap voert de toetsing van de waterkering uit en verzorgt eventueel noodzakelijk beheer en onderhoud. De volgende argumenten spelen een rol om over te gaan tot aanwijzing van een regionale waterkering:

- de grootte van de schade;
- het overstromen van stedelijk gebied;
- duidelijkheid in de beheersituatie;
- de veiligheid (slachtoffers) en evacuatie;
- de gecombineerde functies van keringen.

Argumenten als uniformiteit en eenduidigheid bij aanwijzing binnen de provincie en afstemming met en aansluiting bij andere provincies kunnen ook een rol spelen bij een eventuele aanwijzing.

Datum

30 oktober 2018

Documentnummer

GS: 4426489

PS: 4433097

Voor het beheergebied van waterschap Rivierenland gaat het om de volgende keringen:

- de westelijke en oostelijke waterkering langs de Afgedamde Maas
- de noordelijke waterkering van het buurtschap Bern
- de Oude Maasdijk

De westelijke waterkering langs de Afgedamde Maas is gelegen in Noord-Brabant. Voor de westelijke en oostelijke waterkering langs de Afgedamde Maas en de noordelijke waterkering van het buurtschap Bern is in samenwerking met provincie Gelderland en het waterschap Rivierenland een normeringstudie (HKV, april 2018) uitgevoerd. Op basis daarvan worden de keringen langs de Afgedamde Maas aangewezen als regionale waterkeringen en is het veiligheidsniveau bepaald. De nieuwe norm voor de Afgedamde Maas wordt nu in de verordening vastgelegd.

1.2. Normering regionale wateroverlast actualiseren.

De waterschappen beheren de regionale oppervlaktewateren (niet zijnde Rijkswateren). Voor de inrichting van deze wateren zijn normen vastgelegd ter voorkoming van wateroverlast door overstroming (als gevolg van extreme neerslag). Deze normen drukken de hoogst toelaatbaar geachte kans op overstroming uit, ofwel het beschermingsniveau. Voor verschillende vormen van landgebruik (zoals stedelijk gebied of landelijk gebied) geldt een verschillend beschermingsniveau. Voor natuurgebieden worden geen normen gesteld; daar is sprake van maatwerk tussen natuurbeheerder en waterschap. Het voldoen aan de normen voor wateroverlast zou in natuurgebieden veelal contraproductief zijn, bijvoorbeeld ten opzichte van verdrogingsbestrijding. Net als bij de keringen stelt de provincie de norm en voert het waterschap het beheer (toetsing aan de norm en zo nodig het nemen van maatregelen). De regels en afspraken met het waterschap hierover worden nu geactualiseerd.

Een onderdeel van de norm voor het landelijk gebied is dat in een klein deel van het gebied (uitgedrukt in een percentage van een bepaald gebied) niet aan de norm hoeft te worden voldaan. Dat past bij een optimaal en betaalbaar waterbeheer en is afgesproken in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). In de geldende Waterverordening werd naar dit zogenoemde maaiveldcriterium verwezen in de toelichting. Voor meer duidelijkheid over de toepassing ervan wordt nu voorgesteld om dit criterium als regel in de verordening zelf op te nemen. Op basis van de ervaringen bij de waterschappen wordt het maaiveldcriterium toegepast op het niveau van peilgebieden of afwateringseenheden.

De voorgestelde bepalingen in de Waterverordening waterschap Rivierenland komen grotendeels overeen met de bepalingen voor de drie volledig Brabantse waterschappen in de recentelijk geactualiseerde Verordening water Noord-Brabant.

Datum

30 oktober 2018

Documentnummer

GS: 4426489

PS: 4433097

1.3. Overige bepalingen actualiseren.

Op enkele overige punten is actualisering van de regels gewenst om de verordening weer in overeenstemming te brengen met de huidige praktijk. Zo is de goedkeuring van het waterbeheerplan van het waterschap door Gedeputeerde Staten uit de Waterwet geschrapt en kunnen de bepalingen daaromtrent in de verordening ook vervallen. Verder zijn de regels over de inhoud van een waterbeheerplan geactualiseerd en worden overige bepalingen die inmiddels zijn uitgewerkt geschrapt. Ook de kaarten van de peilbesluitgebieden zijn geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met de huidige situatie. Door het wegvallen van de provincie Zuid-Holland zijn ook de bepalingen die hierop betrekking hebben vervallen.

Kanttekeningen

1. Er is een zienswijze ingediend.

1.1. Waterschap Rivierenland heeft een zienswijze ingediend tegen het ontwerp van de wijziging van de Waterverordening waterschap Rivierenland.

Naar aanleiding van de terinzagelegging heeft waterschap Rivierenland een zienswijze ingediend. Daarin bedankt zij voor de zorgvuldige voorbereiding waarbij de waterschappen zijn betrokken. Zodoende heeft zij ook geen inhoudelijke opmerkingen op de stukken die ter inzage zijn gelegd.

Het waterschap geeft aan het belangrijk te vinden dat er maatwerk mogelijk blijft met betrekking tot de termijnen waarop aan de normering moet worden voldaan. Wij zijn het daarmee eens. De bepalingen hierover komen ook overeen met de bepalingen voor de drie volledig Brabantse waterschappen in de recentelijk geactualiseerde Verordening water Noord-Brabant.

2. De vaststelling van de wijziging van de Waterverordening waterschap Rivierenland dient te geschieden door Provinciale Staten van Gelderland, Utrecht en Noord-Brabant.

2.1. Elke provincie besluit voor het eigen grondgebied.

De regels inzake het regionaal waterbeheer zijn voor het waterschap Rivierenland opgenomen in een afzonderlijke waterverordening, in gezamenlijkheid met alle betrokken provincies. De provincie Zuid-Holland heeft besloten deze regels nu al onder te brengen in een omgevingsverordening en doet niet meer mee met de actualisatie van de bestaande waterverordening. De provincies Gelderland, Utrecht en Noord-Brabant zijn echter nog niet zo ver, gelet op de noodzaak om vóór 1 januari 2019 de aanwijzing en normering van de regionale waterkeringen vast te stellen, en kunnen alleen de bestaande waterverordening aanpassen. Wij streven ernaar dat zoveel mogelijk dezelfde

regels worden voorgeschreven binnen een waterschap en actualiseren de bestaande waterverordening daarom nog één keer gezamenlijk met Gelderland en Utrecht op de nu essentiële onderdelen. Bij de vaststelling van de (interim)-Omgevingsverordening zal de Waterverordening waterschap Rivierenland hierin worden opgenomen.

Datum

30 oktober 2018

Documentnummer

GS: 4426489

PS: 4433097

Financiën

Niet van toepassing.

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing.

Planning

Na vaststelling door Provinciale Staten van Gelderland, Utrecht en Noord-Brabant en publicatie in de onderscheidene Provinciale Bladen treedt de gewijzigde Waterverordening waterschap Rivierenland per 1 januari 2019 in werking. De gewijzigde Waterverordening vormt een goede basis voor omzetting naar de (interim-) Omgevingsverordening onder de Omgevingswet.

Bijlagen

1. Artikelsgewijze toelichting behorende bij de Wijziging Waterverordening waterschap Rivierenland.
2. Normeringstudie waterkeringen langs de Afgedamde Maas
3. Zienswijze waterschap Rivierenland

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Opdrachtgever: de heer S. Terpstra, (073) 680 82 84, sterpstra@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw D.A.B. van Zwieten - Seip, (073) 680 80 66, dvzswieten@brabant.nl.